

ВИСНОВОК
ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ
ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ
Сюй Лі
«Контроль підготовки кваліфікованих баскетболістів з урахуванням
психофізіологічних характеристик»
на здобуття ступеня доктора філософії
з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка
за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт

У відповідності до пп. 25–26 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (із змінами), на кафедрі психології і педагогіки Національного університету фізичного виховання і спорту України 26 березня 2024 року Сюй Лі було проведено публічну презентацію наукових результатів дисертації на тему: «Контроль підготовки кваліфікованих баскетболістів з урахуванням психофізіологічних характеристик» та її обговорення (науковий керівник – доктор біологічних наук, професор Коробейнікова Л.Г.).

За результатами проведення публічної презентації та обговорення дисертації на засіданні кафедри психології і педагогіки було прийнято рішення надати здобувачу Сюй Лі позитивний висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

ВИСНОВОК

Актуальність теми дисертації. Аналіз науково-методичної літератури засвідчує, що на сучасному етапі удосконалення процесу підготовки у баскетболі перевага віддається техніко-тактичній підготовці. Наукових робіт, що стосуються видів контролю за рівнем підготовленості з урахуванням психофізіологічних властивостей обмаль.

Головним питанням системи контролю та планування є можливість прогнозування потенційно високих результатів у спортивних іграх на основі комплексного поєднання рухових і психічних здібностей та анатомо-фізіологічних задатків.

Серед визначених чинників, що обумовлюють напрямки підвищення ефективності тренувальної та змагальної діяльності в майже усіх ігрових видах спорту мають прояв – удосконалення фізичних якостей, обов’язкова індивідуалізація у підготовці кваліфікованих спортсменів, а також контроль за психофізіологічними характеристиками баскетболістів. Тому відсутність подібних досліджень, присвячених особливостям контролю за підготовкою кваліфікованих баскетболістів з урахуванням психофізіологічних

характеристик для удосконалення ефективності тренувальної та змагальної діяльності, є наразі актуальною проблемою.

Представлена до розгляду дисертаційна робота Сюй Лі спрямована на теоретичне та практичне вирішення викладених вище проблем.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано на кафедрі психології і педагогіки відповідно до Плану науково-дослідної роботи Національного університету фізичного виховання і спорту України на 2016–2020 рр., згідно з темою кафедри психології і педагогіки 2.19 «Технології психолого-педагогічного супроводу та розвитку суб'єктів спортивної діяльності» (номер державної реєстрації 0116U001627) та Плану науково-дослідної роботи Національного університету фізичного виховання і спорту України на 2021-2025 рр. 2.9 «Мобілізація особистісного ресурсу суб'єктів спортивної діяльності засобами психолого-педагогічного супроводу» (номер державної реєстрації 0121U108290), керівник теми – кандидат педагогічних наук, професор Петровська Т.В.

Роль автора, як співвиконавця, полягає у визначені методів дослідження і розробці підходів, щодо контролю підготовки кваліфікованих баскетболістів з урахуванням психофізіологічних характеристик.

Наукова новизна одержаних наукових результатів полягає в тому, що:

- вперше застосовано комплексний підхід до визначення інформативних складових контролю за процесом підготовленості кваліфікованих баскетболістів із урахуванням індивідуально-типологічних властивостей, що обумовлюють успішність у змаганнях, на основі якого розроблено математичні моделі;
- вперше встановлено особливості прояву психоемоційного стану та показників психофізіологічних функцій кваліфікованих баскетболістів у процесі підготовки до змагань та визначено взаємозв'язки між показниками, що їх характеризують;
- вперше досліджено прояв інформативних психофізіологічних і психологічних складових контролю за процесом підготовки кваліфікованих спортсменів-баскетболістів та визначено їх зв'язок між собою;
- вперше визначено характерну структуру взаємозв'язків між психофізіологічними характеристиками баскетболістів. За допомогою факторного аналізу у роботі виділено провідні фактори з достатньо високим навантаженням для змінних та встановлено найбільш значущі компоненти психоемоційного стану та психофізіологічних характеристик кваліфікованих баскетболістів.

Доповнено та розширено:

- дані інших дослідників про особливості прояву психофізіологічних показників в ігрівій діяльності кваліфікованих баскетболістів;
- дані інших дослідників про специфічність сприйняття спортсменів гравців як про важливу складову контролю за процесом підготовки у баскетболі;
- наукові дані, що обумовлюють інформативність складових контролю за процесом підготовки для проведення корекційних заходів у тренувальному процесі у різних спортивних іграх.

Практичне значення отриманих результатів полягає в застосуванні контролю за психоемоційним станом та інформативними психофізіологічними характеристиками кваліфікованих баскетболістів. За аналізом отриманих даних можливо корегувати тренувальний процес і визначати пріоритети щодо комплексної підготовки кваліфікованих баскетболістів.

Результати досліджень впроваджено в практику навчально-тренувального процесу підготовки баскетболістів ДЮСШ м. Бровари (2024 р.), у практику тренувального процесу КДЮСШ «Ніка», Київ (2024 р.) та в навчальний процес підготовки магістрів НУФВСУ (2024 р.).

Теоретичне значення отриманих результатів. Отримані в роботі результати дозволили систематизувати масив наукової і науково-методичної інформації, розширити існуючі уявлення щодо належного контролю за процесом підготовки кваліфікованих баскетболістів за рахунок нових підходів, що враховують інформативні складові психофізіологічних характеристик для корекції і прогнозу успішності виступів на змаганнях.

Результати, отримані в ході дослідження, можуть стати методичною основою та практичними напрацюваннями для подальшого вдосконалення та, за необхідності, внесення корекцій у процес підготовки в спортивних іграх.

Ступінь обґрунтованості і достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Наукові положення, висновки та практичні рекомендації, що висвітлені в дисертаційній роботі, повною мірою відповідають меті й завданням та обґрунтовані наведеними даними згідно з результатами дослідження. Розв'язання поставлених у роботі завдань супроводжується використанням комплексу взаємозв'язаних сучасних валідних методів дослідження.

Отримані результати дослідження базуються на достатньому фактичному матеріалі, що цілком забезпечує належну достовірність і обґрунтованість основних наукових положень дисертаційної роботи та сформульованих у ній висновків. Ступінь вірогідності отриманих кількісних даних забезпечена значним обсягом дослідження, кількістю випробовуваних, отриманими цифровими даними, використанням у роботі сучасних методів

дослідження та застосуванням адекватних методів математичного опрацювання матеріалів.

Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих працях. Основні наукові положення дисертації опубліковано в наукових журналах та представлено в матеріалах та тезах на науково-практичних конференціях різного рівня. В опублікованих наукових працях зі співавторами та без дисертантка самостійно виконала експериментальну частину дослідження та проаналізувала отримані результати.

Наукові результати дисертації висвітлені в 9 наукових публікаціях: 4 статті у наукових виданнях з переліку наукових фахових видань України, одне з яких проіндексоване у базі даних Scopus; 3 публікації аprobаційного характеру; 2 публікації додатково відображають наукові результати дисертації.

Аprobація результатів дисертації. Матеріали проведеного дисертаційного досліджування були обговорені на конференціях різного рівня: XVIII Міжнародній науково-методичній конференції Національного авіаційного університету «Фізичне виховання в контексті сучасної освіти» (Київ, 16 червня 2023 р.), IV Всеукраїнській науковій електронній конференції «Актуальні проблеми психолого-педагогічного супроводу та розвитку суб'єктів спортивної діяльності» (Київ, 29 жовтня 2021 р.), I Всеукраїнській науково-практичній конференції «Фізична культура і спорт: традиції, досвід, інновації» (Запоріжжя, 16 березня 2023 р.).

Конкретний особистий внесок дисертанта в одержання наукових результатів, що виносяться на захист. Мету та завдання дослідження було сформульовано із науковим керівником. Здобувачем самостійно проаналізовано фахову науково-методичну літературу та передовий досвід, обґрунтовано і запропоновано інформативні показники контролю за підготовленістю кваліфікованих баскетболістів із урахуванням психофізіологічних характеристик для удосконалення ефективності тренувальної та змагальної діяльності. Усі розділи власних досліджень, висновки та аналіз отриманих результатів дисертації оформлені автором самостійно. Здобувачем сформульовано висновки, які повністю відповідають поставленим завданням. Дисертантом підготовлено матеріали для наукових публікацій та для впровадження наукових розробок у практику.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертацію викладено грамотною українською мовою. Структура дисертації та стиль її подання відповідають вимогам МОН України. Побудова логічна. Адекватно використано наукові терміни. Цифровий матеріал структуровано в таблицях та рисунках, що полегшує сприйняття змісту матеріалу, представленого в розділах.

Відповідність змісту дисертації спеціальності, за якою вона подається до захисту. Дисертаційна робота Сюй Лі на тему: «Контроль підготовки кваліфікованих баскетболістів з урахуванням психофізіологічних

характеристик» є завершеним науковим дослідженням і за змістом повністю відповідає спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

Рекомендація дисертації до захисту. Розглянувши дисертацію Сюй Лі «Контроль підготовки кваліфікованих баскетболістів з урахуванням психофізіологічних характеристик» та наукові публікації за темою дисертації, визначивши особистий внесок у всіх зарахованих за темою дисертації наукових публікаціях, опублікованих зі співавторами, а також за результатами публічної презентації здобувачем наукових результатів дисертації та її обговорення, вважаємо, що робота є дуже актуальною, виконана здобувачем ступеня доктора філософії особисто, являє собою повністю завершену наукову працю, під час підготовки якої застосовувалися сучасні методи досліджень. Робота має наукову новизну, практичне значення, містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, новий підхід у розв'язанні актуального наукового завдання щодо обґрунтування та визначення інформативних показників контролю за підготовленістю кваліфікованих баскетболістів у тренувальний діяльності, адекватна поставленій меті та містить висновки, які відповідають завданням. Було проведено метрологічну експертизу дисертаційного дослідження. У роботі відсутні порушення академічної добросесності. Дисертаційна робота повністю відповідає вимогам, передбаченим пп. 6–7 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, що висуваються до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії, та рекомендується до захисту з метою присудження здобувачу Сюй Лі ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

Комісія рекомендує ректору НУФВСУ утворити спеціалізовану вчену раду для розгляду та проведення разового захисту дисертації Сюй Лі з метою присудження їй ступеня доктора філософії у такому складі:

голова спеціалізованої вченої ради: Борисова Ольга Володимирівна, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, проректор з науково-педагогічної роботи Національного університету фізичного виховання і спорту України;

рецензент: Шинкарук Оксана Анатоліївна, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, завідувач кафедри кіберспорту та інформаційних технологій Національного університету фізичного виховання і спорту України;

рецензент: Шутова Світлана Євгенівна, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, завідувач кафедри спортивних ігор Національного університету фізичного виховання і спорту України;

опонент: Козіна Жаннета Леонідівна, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, завідувач кафедри олімпійського і професійного спорту,

спортивних ігор та туризму Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди;

опонент: Тищенко Валерія Олексіївна, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, професор кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту Запорізького національного університету.

Висновок підготувала комісія у складі:

Д.фіз.вих., професор

Ольга БОРИСОВА

Д.фіз.вих., професор

Оксана ШИНКАРУК

К.фіз.вих., доцент

Світлана ШУТОВА

Голова засідання,
к.пед.н., професор

Тетяна ПЕТРОВСЬКА

Підписи Борисової О., Шинкарук О., Шутової С., Петровської Т. засвідчую

Членський відділ кадрів Інституту фізичного виховання та спорту ХНУ ім. Г.С. Сковороди

28.03.2024

